

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลการประเมินการจัดสรรเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา
ปีงบประมาณ 2548 : กรณีศึกษาคำรวจภูธรภาค 9 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจที่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 9
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อการใช้จ่ายเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยสำรวจจากประชาชน และตำรวจในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 9 รวม 7 จังหวัด ได้แก่ สงขลา พัทลุง ตรัง สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ใช้การสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดสัดส่วนจากจำนวนเงินอุดหนุนที่แต่ละสถานีได้รับ ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละสถานี จำนวน 2,186 คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 1,262 นาย

ประเด็นของการประเมิน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินผลลัพธ์ในปีงบประมาณ 2548 (1 ตุลาคม 2547 – 30 กันยายน 2548) โดยมีตัวบ่งชี้วัดด้านความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวน ในกิจกรรมการป้องกันและการปราบปรามและความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อการใช้จ่ายเงินอุดหนุนในประเด็นความคล่องตัวในการบริหารเงิน ปริมาณเงิน และผลที่ได้รับจากการใช้เงินอุดหนุน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ ได้แก่

1. แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจที่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา
2. แบบสอบถามความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อการใช้จ่ายเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจที่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ตามความคิดเห็นของประชาชน มีรายละเอียดดังนี้
  - 1.1 ข้อมูลทั่วไป ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (51.8%) มีอายุ 25 - 37 ปี (33.9%) มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา (36.2%) และเป็นนักเรียนนักศึกษา (22.0%)
  - 1.2 ในช่วงระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา (1 ตุลาคม 2547 – 30 กันยายน 2548) ประชาชนได้พบเห็นสายตรวจออกตรวจตรา และการตั้งจุดตรวจจุดสกัดในเขตพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่ จากมากไปหาน้อย 3 อันดับสูงสุด ได้แก่ พบเห็นเฉลี่ยเดือนละครั้ง (27.6%) ไม่พบเห็นเลย (20.0%) และพบเห็นเฉลี่ยสัปดาห์ละครั้ง (16.2%) และประชาชนเห็นการตั้งจุดตรวจจุดสกัด พบเห็นเฉลี่ยเดือนละครั้ง (31.9%) ไม่เคยพบเห็น (17.4%) และพบเห็นเฉลี่ย สอง สัปดาห์ต่อครั้ง (16.0%)
  - 1.3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จากการพิจารณาความถี่ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่ ในระดับเห็นด้วยมาก 3 รายการ คือ เจ้าหน้าที่สายตรวจมีการหยุดพูดคุยกับประชาชนระหว่างออกตรวจ (38.7%) ขณะตั้งจุดตรวจจุดสกัด เจ้าหน้าที่สายตรวจมีความสามารถในการจับกุมคนร้าย (35.8%) และขณะออกตรวจ เจ้าหน้าที่สายตรวจ มีความพร้อมและสามารถในการจับกุมคนร้าย (35.5%) และในระดับ เห็นด้วยปานกลาง คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจมีศักยภาพในการสืบสวนจับกุมคนร้าย (35.2%) และเจ้าหน้าที่ตำรวจ เดินทางไปถึงที่เกิดเหตุด้วยความรวดเร็ว (32.4%) เมื่อพิจารณาผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่ในระดับดีทุกรายการ โดยมี 3 อันดับสูงสุด คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจเดินทางไปถึงที่เกิดเหตุ

ด้วยความรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.65$) ขณะออกตรวจเจ้าหน้าที่สายตรวจมีความพร้อมและมีความสามารถในการจับกุมคนร้าย ($\bar{X} = 3.60$) และขณะตั้งจุดตรวจจุดสกัดเจ้าหน้าที่สายตรวจมีความสามารถในการจับกุมคนร้าย ($\bar{X} = 3.58$) ในภาพรวม ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามความคิดเห็นของประชาชนในระดับดีด้วยค่าเฉลี่ย 3.55 และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81

1.4 ประชาชนมีความรู้สึกปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม อยู่ในระดับปลอดภัยมากเมื่ออยู่ในบ้านทั้งเวลากลางวัน (48.9% หรือ $\bar{X} = 3.91$) และเวลากลางคืน (38.7% หรือ $\bar{X} = 3.44$) รู้สึกปลอดภัยในระดับปานกลาง เมื่อนอกบ้านช่วงเวลากลางวัน (41.5% หรือ $\bar{X} = 3.26$) และรู้สึกปลอดภัยน้อยเมื่อนอกบ้านช่วงเวลากลางคืน (33.3% หรือ $\bar{X} = 2.51$)

1.5 ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้สึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ในระดับพอใจ (43.6 %) หรือค่าเฉลี่ย 3.46 และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81

2. ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อการใช้จ่ายเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา รายละเอียดดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไป

ตำรวจที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (95.5 %) มีอายุ 35 - 43 ปี (35.1%) มีรายได้ต่อเดือน 12,001 - 20,000 บาท (43.9%) มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (72.4 %) และปฏิบัติหน้าที่ในสายงานฝ่ายปฏิบัติการ (87.0%)

2.2 ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อการใช้จ่ายเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

2.2.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความพึงพอใจต่อการใช้จ่ายเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในระดับปานกลาง ในรายการตำรวจมีความเข้าใจในการนำเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาไปใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล (30.9%) ส่วนรายการอื่นๆ มีความพึงพอใจในระดับน้อยทุกรายการ โดยมี 3 อันดับสูงสุด คือ ความรวดเร็วของระยะเวลาในการอนุมัติเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา (40.7%) ความเพียงพอของเงินอุดหนุนกับการปฏิบัติหน้าที่ (40.0%) และความคล่องตัวของระเบียบขั้นตอนการอนุมัติเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา (36.5%) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความพึงพอใจต่อการใช้จ่ายเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ในระดับปานกลางเฉพาะรายการ ตำรวจมีความเข้าใจในการนำเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาไปใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ($\bar{X} = 2.71$) ส่วนรายการอื่นๆ มีความพึงพอใจในระดับน้อยทุกรายการ โดยมี 3 อันดับสูงสุด คือ การพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุน มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับงาน ($\bar{X} = 2.47$) ความคล่องตัวของระเบียบขั้นตอนการอนุมัติเงินอุดหนุน ($\bar{X} = 2.34$) ความรวดเร็วของระยะเวลา

การอนุมัติเงินอุดหนุน ($\bar{X} = 2.29$) และเงินอุดหนุน มีความพึงพอใจกับการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 2.29$) ในภาพรวม เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความพึงพอใจต่อการใช้จ่ายเงินอุดหนุนในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.39 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85

อภิปรายผล

จากการประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจที่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุน สืบสวนสอบสวนคดีอาญา ตามความคิดเห็นของประชาชน และความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อการใช้จ่ายเงินอุดหนุนสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ปีงบประมาณ 2548 (1 ตุลาคม 2547 - 30 กันยายน 2548) มีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามความคิดเห็นของประชาชนในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับดี ตามลำดับดังนี้

- 1.1 การเดินทางถึงที่เกิดเหตุด้วยความรวดเร็ว
- 1.2 มีความพร้อมและสามารถจับกุมคนร้ายได้ในขณะออกตรวจตรา
- 1.3 มีความสามารถในการจับกุมคนร้ายได้ในขณะตั้งจุดตรวจจุดสกัด
- 1.4 มีศักยภาพในการสืบสวนสอบสวน
- 1.5 มีการหยุดพูดคุยกับประชาชนระหว่างออกตรวจตรา

ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบงานสืบสวนสอบสวนในแต่ละสถานี มีความตระหนักในหน้าที่ของตนเองที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มอบหมาย ทั้งการป้องกันและปราบปราม ดังที่ ประเสริฐชัย พรหมขาว (2539 : 8) ได้แบ่งไว้เป็น 5 งาน คือ การจัดระบบสายตรวจการแสดงหาความร่วมมือจากประชาชน การประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชน การสืบสวนที่รัดกุม และการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน ตลอดจนการตรวจเยี่ยมและติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นรายเดือนของแต่ละสถานี ของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับตำรวจภูธรภาค จังหวัดและหัวหน้าสถานี และสอดคล้องกับผลการประเมินการจัดสรรเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ของปีงบประมาณ 2547 ของตำรวจภูธรภาค 9 และคณะ (2547 : ก)

2. ประชาชนมีความรู้สึกปลอดภัยต่ออาชญากรรมในระดับต่างๆ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้

2.1 ช่วงเวลากลางวันในบ้าน	มีความปลอดภัยในระดับมาก
2.2 ช่วงเวลากลางคืนในบ้าน	มีความปลอดภัยในระดับมาก
2.3 ช่วงเวลากลางวันนอกบ้าน	มีความปลอดภัยในระดับปานกลาง
2.4 ช่วงเวลากลางคืนนอกบ้าน	มีความปลอดภัยในระดับน้อย

ที่เป็นเช่นนี้ ทั้งนี้อาจจะเกิดจากสภาพการณ์ของบริษัทพื้นที่ในเขตตำรวจภูธรภาค 9 มีความหลากหลาย ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกความปลอดภัยในระดับมากเมื่ออยู่ในบ้านทั้งเวลา กลางวันและกลางคืน และรู้สึกว่าช่วงเวลากลางวันในบ้านปลอดภัยมากที่สุด ซึ่งก็เป็นไปตามหลัก ของความปลอดภัยโดยธรรมชาติอยู่แล้ว และยังคงคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐศักดิ์ จันทร ประเทศ (2541 : 69 – 75) ที่พบว่า ประชาชนรู้สึกว่ามีความปลอดภัยจากการปฏิบัติงานของ ข้าราชการในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกในระดับปานกลาง ประกอบกับประชาชนที่อยู่ใน บริบทตำรวจภูธรภาค 9 พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้แล้วด้วย ยิ่งทำให้ประชาชนรู้สึกว่า ในเวลากลางวันนอกบ้านมีความปลอดภัยระดับปานกลาง และโดยเฉพาะเวลากลางคืนนอกบ้านจะ ปลอดภัยน้อย เนื่องจากสถานการณ์ยังไม่น่าไว้วางใจเท่าที่ควร

3. ในภาพรวม ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้สึกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในระดับพอใจ แสดงว่า การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและปราบปรามได้ปฏิบัติ หน้าที่อย่างจริงจัง และประชาชนได้พบเห็นและมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตำรวจ ในการเดินทางถึงที่เกิดเหตุด้วยความรวดเร็ว มีการหยุดพูดคุยกับประชาชนระหว่างออก ตรวจตรา มีความพร้อมและสามารถจับกุมคนร้ายได้ในขณะออกตรวจตรา มีความสามารถในการ จับกุมคนร้ายได้ในขณะตั้งจุดตรวจสกัด และมีศักยภาพในการสืบสวนในระดับมากนั้น ย่อมส่งผล ให้เกิดความพึงพอใจในภาพรวมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิตร ช่อเส้ง (2544 : 89-90) ที่ประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของตำรวจสถานีตำรวจเทพา จังหวัดสงขลา ที่พบว่า ประชาชนพอใจในการออกสืบสวนหาข่าว การเยี่ยมเยียนประชาชน การตั้งจุดตรวจสกัด จับคนร้าย และการจัดระบบรักษาความปลอดภัยในระดับมากและสอดคล้องกับการประเมินการ จัดสรรเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ของปีงบประมาณ 2547 ของตำรวจภูธรภาค 9 และคณะ (2547 : ก)

4. ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อการใช้จ่ายเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวน คดีอาญา พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความพึงพอใจต่อการใช้จ่ายเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวน คดีอาญาในระดับน้อยเกือบทุกรายการ ทั้งนี้ เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีปัญหา ในด้านงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่ อีกทั้งในสายงาน สืบสวนมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่ไม่สามารถเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณ เช่น ค่าสายลับ ค่าข่าวสาร ค่ายานพาหนะ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประลอง ศรีกุล (ประวิตร ช่อเส้ง 2544 : 45 อ้างถึงใน ประลอง ศรีกุล 2536 : 97-100) ที่พบว่า ตำรวจชุมชนสัมพันธ์มีปัญหาใน การปฏิบัติงาน เนื่องจากขาดงบประมาณและการบริการเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานรวมทั้ง ยานพาหนะ เบี้ยเลี้ยง สวัสดิการของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และงานวิจัยของ ประวิตร ช่อเส้ง

(2544 : 93) พบว่า ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินโครงการสำรวจชุมชนตำบล เกิดจากเงินงบประมาณไม่เพียงพอ เครื่องมือสื่อสารที่ใช้เก่า ไม่ทันสมัย ยานพาหนะมีสภาพเก่า ชำรุด และมีอัตราค่าจ้างไม่เพียงพอ ดังนั้น ในการจัดสรรเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความพึงพอใจในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินการจัดสรรเงินอุดหนุนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรประเมินผลลัพธ์ในเชิงคุณภาพพร้อมด้วย เพื่อจะได้ข้อเท็จจริงที่นำไปสู่การแก้ปัญหา และพัฒนางานได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ควรจัดสรรเงินอุดหนุนในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่อง และควรจะสะท้อนผลการประเมินเป็นรายสถานีหรือรายจังหวัด เพื่อจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการกำกับติดตามดูแลการใช้จ่ายเงินอุดหนุนและการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด และเป็นการป้องกันอาชญากรรมได้อีกทางหนึ่ง
4. ควรจัดประชุมชี้แจงการใช้จ่ายเงินอุดหนุนที่ชัดเจนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติเกิดความเข้าใจในการนำเงินอุดหนุนไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
5. ควรมีการปรับเรื่องการใช้จ่ายเงินอุดหนุนให้มีการกระจาย มีความเพียงพอ มีขั้นตอนการอนุมัติเงินที่คล่องตัว มีระยะเวลาการอนุมัติเงินที่รวดเร็ว และมีการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับงานให้มากขึ้น โดยใช้การประสานกับฝ่ายที่รับผิดชอบ และมีการชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรับทราบร่วมกัน